

Njoelkedassh Saemien gyrhkeles veeljemetjåanghkose

Vihtiestamme Gærkoetjåanghkoste voerhtjen 16. b. 2018 reaktavåaroeminie njoelkedassine veeljemasse åalmegeraereste, bispedajveraereste jih Gærkoetjåanghkoste (gærkoeveeljemenjoelkedassh) § 13-2 jih laake ruffien 7. biejjeste 1996 nr. 31 Nöörjen gærhkoen bijre (gærhkoelaake) § 23 mubpie lihtse.

Kapihteles 1. Åssjele, laavenjassh, giéh meatan jih vielie

§ 1-1. Veeljemetjåanghkoen åssjele

Saemien gyrhkeles veeljemetjåanghkoe lea akte representatijve árgaane saemien gærkoejieliedasse Nöörjen gærhkosne mij edtja viehkiehtidh saemien gærkoejielede vaarjelidh jih eevtjedh.

§ 1-2. Veeljemetjåanghkoen laavenjassh

Veeljemetjåanghkoe edtja daejtie kandidaatide Saemien gærhkoeraaran nammoehtidh:

- a) Saemien gærhkoeraerien ávtehke sæjjasadtjine
- b) akte noerhtesaemien tjirkije Saemien gærhkoeraeresne persovneles sæjjasadtjine
- c) akte julevsäemien tjirkije Saemien gærhkoeraeresne persovneles sæjjasadtjine
- d) akte åarjelsäemien tjirkije Saemien gærhkoeraeresne persovneles sæjjasadtjine
- e) akte tjirkije dejstie jeatjah bispedajvijste Saemien gærhkoeraaran persovneles sæjjasadtjine

Gærkoetjåanghkoe dam minngemosth veeljemem Saemien gærhkoeraereste dorje veeljemetjåanghkoen nammoehtimmien gaavhtan.

Veeljemetjåanghkoe edtja daejtie saemien tjirkijidie veeljedh dejtie göökte noerhtemes bispedajveraerde:

- a) Akte noerhtesaemien tjirkije göökte sæjjasadtjigujmie Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraaran jih Gærkoetjåanghkose
- b) Akte julevsäemien tjirkije göökte sæjjasadtjigujmie Åarjel-Hålogalaanten bispedajveraaran jih Gærkoetjåanghkose.

Lissine veeljemetjåanghkoe lahestimmien vadta gosse gyrhkeles åajvaladtje dan bijre birrie jallh gosse veeljemetjåanghkoe jijtjevieltien sähjta lahestimmien vedtedh.

§ 1-3. Giéh meatan veeljemetjåanghkosne

Saemien gyrhkeles veeljemetjåanghkosne daah meatan:

- a) Saemien gærhkoeraerien tjirkijh
- b) noerhtesaemien tjirkije Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraeresne, julevsäemien tjirkije Åarjel-Hålogalaanten bispedajveraeresne, åarjelsäemien tjirkije Nidarosen bispedajveraeresne
- c) göökte saadthalmetjh nammoehtamme Saemien gærhkoeraerien noeremoenehtsistie
- d) vijhte saadthalmetjh nammoehtamme Saemien Åålmegistie/Saemien åålmege åarjelsäemien giéledajvesne
- e) akte saadthalmetje nammoehtamme åalmegeraereste fierhtene saemien gielen reeremetjieltesne åarjelsäemien giéledajvesne, jih göökte saadthalmetjh nammoehtamme åalmegeraeriste fierhtene saemien gielen reeremetjieltesne julev- jih noerhtesaemien giéledajvesne
- f) göökte saadthalmetjh fiereguhte nammoehtamme Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraereste, Åarjel-Hålogalaanten bispedajveraereste jih Nidarosen bispedajveraereste. Bispedajveraerieh byöroeh krööhkestidh guktie saemieh

mah saemien gielen reeremedajven ålkolen årroeminie saadthalmetjinie sjidtieh.

- g) akte saadthalmetje fiereguhte nammohtamme Møre bispedajveraereste, Hamar bispedajveraereste, Bjørgvin bispedajveraereste, Agder jih Telemark bispedajveraereste, Oslo bispedajveraereste, Stavanger bispedajveraereste, Borg bispedajveraereste jih Tunsberg bispedajveraereste.

Edtja balanse årrodh gujni jih ålmaj gaskem gosse göökte jallh jienebh saadthalmetjh nammohte.

Dastegh vaenebh goh luhkie saadthalmetjh aktede dejstie golme gieledajvijste bokstaaven f) mietie dihte vihties bispedajveraerie edtja jienebh saadthalmetjh nammohtidh guktie lähkoe fierhtede gieledajveste luhkie saadthalmetjh sjædta.

Dah mah maehtieh veeljesovvedh bokstaaven c) – g) mietie leah dah mah daejtie kríevenasside illieh:

- a) gyrhkeles steemmereaktam utnich jih
- b) jijtjemse saemine åtna jih saemien hiejmegieline åtna, jallh eejtegem, aahka gon aajjam jallh maadteraahkam maadterajjam åtna jallh åtneme saemien hiejmegieline, jallh
- c) jeatjah ektiedimmie saemien gärhkoeliedasse åtna veelebe kríevenassi mietie mejtie Saemien gärhkoeraerie lea nænnoestamme

Dastegh juerie dellie Saemien gärhkoeraerie muana mejtie akte almetje kríevenasside illie juktie maehtedh veeljesovvedh.

§ 1-4. Gieh åadtjoeh saemien lihtsegem veeljedh Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraaran jih Åarjel-Hålogalaanten bispedajveraaran

Veeljemisnie saemien lihtsegistie Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraaran ajve saadthalmetjh Noerhte-Hålogalaanten dajveste meatan:

- a) noerhtesaemien tjirkije Saemien gärhkoeraeresne
- b) saemien tjirkije Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraeresne
- c) saadthalmetjh åalmegeraereste saemien gielen reeremedajvesne Noerhte-Hålogalaanten bispedajvesne
- d) saadthalmetjh nammohtamme Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraereste.
- e) jeatjah saadthalmetjh veeljemetjåanghkosne mah Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraeresne årroeh.

Veeljemisnie julevsäemien lihtsegistie Åarjel-Hålogalaanten bispedajveraaran ajve saadthalmetjh Åarjel-Hålogalaanten dajveste meatan:

- a) julevsäemien tjirkije Saemien gärhkoeraeresne
- b) saemien tjirkije Åarjel-Hålogalaanten bispedajveraereste
- c) saadthalmetjh åalmegeraerijste saemien gielen reeremedajvesne Åarjel-Hålogalaanten bispedajvesne
- d) saadthalmetjh nammohtamme Åarjel-Hålogalaanten bispedajveraereste
- e) jeatjah saadthalmetjh veeljemetjåanghkosne mah Åarjel-Hålogalaanten bispedajvesne årroeh

§ 1-5. Ryöjredimmie jih tjåanghkoegohtjedimmie

Saemien gärhkoeraerie aamhtesidie ryöjrede mejtie Saemien gyrhkeles veeljemetjåanghkoe edtja gietedidh. Veeljemetjåanghkoe hööltesåvva snjaltjen 1. b. åvtelen veeljemejaepien gyrhkeles veeljemidie.

Saemien gärhkoeraerie åvtehken baaktoe saadthalmetjidie gohtjede Saemien gyrhkeles veeljemetjåanghkose minngemes 5 våhkoh tjåanghkoen åvtelen. Aamhteselæstoe

jih aamhesetjaatsegh edtjieg gohtjedimmie dæriedidh. Saemien gærhkoeraerie dam praktihkeles diedtem åtna tjirrehtimmien ávteste tjåanghkoste.

§ 1-6. Nammoehimmemoenehtse

Saemien gyrhkeles veeljemetjåanghkoe aktem nammoehimmemoenehtsem veeljie vijhte lihtsegigujmie jih seamma gellie sæjjasadtjh tjåanghkoen saadthalmetji gaskem, mij edtja faamosne árrodh njielje jaepieh.

Nammoehimmemoenehtse kandidaath raereste dejtie veeljemidie jih nammoehimmide mejtie veeljemetjåanghkoe edtja darjodh.

Kapihtele 2. Raeriestimmie kandidaatide

§ 2-1. Raeriestimmie kandidaatide goh Saemien gærhkoeraerien ávtehke

Saemien gærhkoeraerie edtja maereles bodtem ávtelen don jaepien gosse veeljeme edtja árrodh aktem haestemem seedtedh gaajhkide åalmegeraeride Nöörjen gærhkosne raeriestimmiegujmie båetedh kandidaatide Saemien gærhkoeraerien ávtehkassee.

§ 2-2. Raeriestimmie kandidaatide Saemien gærhkoeraaran noerhtesaemien gieledajveste

Saemien gærhkoeraerie edtja maereles bodtem ávtelen don jaepien gosse veeljeme edtja árrodh aktem haestemem seedtedh gaajhkide åalmegeraeride Noerhte-Hålogalaanten bispesdajvese raeriestimmiegujmie båetedh kandidaatide Saemien gærhkoeraaran noerhtesaemien gieledajveste.

§ 2-3. Raeriestimmie kandidaatide Saemien gærhkoeraaran julevsäemien gieledajveste

Saemien gærhkoeraerie edtja maereles bodtem ávtelen don jaepien gosse veeljeme edtja árrodh aktem haestemem seedtedh gaajhkide åalmegeraeride Åarjel-Hålogalaanten bispesdajvesne, bielelen åalmegh åarjelsäemien gieledajvesne, raeriestimmiegujmie båetedh kandidaatide Saemien gærhkoeraaran julevsäemien gieledajveste.

§ 2-4. Raeriestimmie kandidaatide Saemien gærhkoeraaran åarjelsäemien gieledajveste

Saemien gærhkoeraerie edtja maereles bodtem ávtelen don jaepien gosse veeljeme edtja árrodh aktem haestemem seedtedh gaajhkide åalmegeraeride Nidarosen bispesdajvesne, aaj Saemien Åalmegeraaran, jih åalmegeraeride dejnie pråastedajvine Åarjel-Hålogalaantesne, Hamar jih Møre Bispesdajvine mah feerhmesuvvieh åarjelsäemien gieledajveste, raeriestimmiegujmie båetedh kandidaatide Saemien gærhkoeraaran åarjelsäemien gieledajveste.

§ 2-5. Raeriestimmie kandidaatide Saemien gærhkoeraaran dejstie jeatjah bispesdajvijste

Saemien gærhkoeraerie edtja maereles bodtem ávtelen don jaepien gosse veeljeme edtja árrodh aktem haestemem seedtedh gaajhkide åalmegeraeride Oslo bispesdajvesne, Bjørgvin bispesdajvesne, Agder jih Telemark bispesdajvesne, Borg bispesdajvesne, Stavanger bispesdajvesne jih Tunsberg bispesdajvesne, Møre bispesdajvesne, bielelen åarjelsäemien gieledajve, jih Hamar bispesdajvesne, bielelen åarjelsäemien gieledajve, raeriestimmiegujmie båetedh kandidaatide Saemien gærhkoeraaran dejstie jeatjah bispesdajvijste.

§ 2-6. Raeriestimmie kandidaatide goh saemien tjirkijh Noerhte-Hålogalaanten bispesdajveraeresne jih Åarjel-Hålogalaanten bispesdajveraeresne

Noerhte-Hålogalaante bëspedajveraerie jih Åarjel-Hålogalaanten bëspedajveraerie edtja åvtelen don jaepien gosse veeljeme edtja årrodh aktem haestemem seedtedh gaajhkide åålmegeeraerde raeriestimmiegujmie båetedh noerhtesaemien kandidaatide jih julevsäemien kandidaatide bëspedajveraaran.

Kapihteles 3. Nammoehyttimme kandidaatiste Saemien gærhkoeraaran

§ 3-1. Nammoehyttimiemoenehtsen raeriestimmie nammoehyttaemman kandidaatide Saemien gærhkoeraaran

Veeljemetjåanghkoen nammoehyttimiemoenehtse edtja aktem læstoem darjodh alfabeeten öörnegen mietie raeriestimmiegujmie kandidaatide Saemien gærhkoeraaran maam veeljemetjåanghkose buakta. Læstoe edtja daah raeriestimmieh utnedh:

- a) raeriestimmie unnemes akten jallh jeenjemes golme kandidati bijre Saemien gærhkoeraerien åvtehkinie,
- b) raeriestimmie unnemes göökten jallh jeenjemes njieljie kandidati bijre tjirkjinie jih sæjjasadtjine noerhtesaemien gieledajveste,
- c) raeriestimmie unnemes göökten jallh jeenjemes njieljie kandidati bijre tjirkjinie jih sæjjasadtjine julevsäemien gieledajveste,
- d) raeriestimmie unnemes göökten jallh jeenjemes njieljie kandidati bijre tjirkjinie jih sæjjasadtjine årjelsäemien gieledajveste,
- e) raeriestimmie unnemes göökten jallh jeenjemes njieljie kandidati bijre tjirkjinie jih sæjjasadtjine jeatjah bëspedajvijste,
- f) raeriestimmie unnemes akten jallh jeenjemes göökte kandidati bijre sæjjasadtjine Saemien gærhkoeraerien åvtehken åvteste.

§ 3-2. Jeatjah raeriestimmieh veeljemetjåanghkoen saadthalmetjistie

Veeljemetjåanghkoen saadthalmetjh maehtieh jeatjah kandidaath raeriestidh Saemien gærhkoeraaran

§ 3-3. Nammoehyttimme

Veeljemetjåanghkoen daejtie kandidaatide Saemien gærhkoeraaran nammohte:

- a) akte kandidaate goh Saemien gærhkoeraerien åvtehke,
- b) akte kandidaate goh tjirkije noerhtesaemien gieledajveste,
- c) akte kandidaate goh tjirkije julevsäemien gieledajveste,
- d) akte kandidaate årjelsäemien gieledajveste
- e) akte kandidaate bëspedajvijste Møre, Hamar, Bjørgvin, Agder jih Telemark, Oslo, Borg, Stavanger jih Tunsberg.

Bokstaavide a) – e) veeljemetjåanghkoen seamma gellie kandidaath nammohte goh persovneles sæjjasadtjh.

Nammoehyttimme siejhme jienebelåhkojne dorjesåvva jih seedtesåvva Gærhkoetjåanghkose.

Kapihteles 4. Veeljeme noerhtesaemien tjirkijistie Noerhte-Hålogalaanten bëspedajveraaran jih Gærhkoeraaran jih julevsäemien tjirkije Åarjel-Hålogalaanten bëspedajveraaran jih Gærhkoetjåanghkose

§ 4-1. Nammoehyttimme noerhtesaemien tjirkijistie Noerhte-Hålogalaanten bëspedajveraaran jih Gærhkoetjåanghkose

Dej båateme raeriestimmiejjiet mietie veeljemetjåanghkoen nammoehtimmiemoenehtse vijhte kandidaath buakta goh noerhtesaemien tjirkije Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraaran alfabeeten örnegen mietie.

Veeljemetjåanghkoen saadthalmetjh noerhtesaemien gieledajveste, v. § 1-4 voestes lihtse, maetieh raeriestimmiejjgujmie båetedh jeatjah kandidaatide tjåanghkosne.

§ 4-2. Veeljeme noerhtesaemien tjirkijistie Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraaran jih Gærkoetjåanghkose

Veeljemetjåanghkoen saadthalmetjh noerhtesaemien gieledajveste, v. § 1 – 4 voestes lihtse, siejhme jienebelåhkojne noerhtesaemien tjirkijem veeljie jih göökte noerhtesaemien sæjjasadtjh Noerhte-Hålogalaanten bispedajveraaran jih Gærkoetjåanghkose.

§ 4-3. Nammoehtimmie julevsäemien tjirkijistie Åarjel-Hålogalaanten bispedajveraaran jih Gærkoetjåanghkose

Dej båateme raeriestimmiejjiet gaavhtan veeljemetjåanghkoen nammoehtimmiemoenehtse vijhte kandidaath buakta julevsäemien kandidaatese Åarjel-Hålogalaanten bispedajveraaran alfabeeten örnegen mietie.

Veeljemetjåanghkoen saadthalmetjh julevsäemien gieledajveste, v. § 1-4 mubpie lihtse, maetieh raeriestimmiejjgujmie båetedh jeatjah kandidaatide tjåanghkosne.

§ 4-4. Veeljeme julevsäemien tjirkijistie Åarjel-Hålogalaanten bispedajveraaran jih Gærkoetjåanghkose

Veeljemetjåanghkoen saadthalmetjh julevsäemien gieledajveste, v. § 1-4 mubpie lihtse, siejhme jienebelåhkojne julevsäemien tjirkijem jih göökte julevsäemien sæjjasadtjh veeljeh Hålogalaanten bispedajveraaran jih Gærkoetjåanghkose.

Kapihtele 5. Ovmessie nænnoestimmieh

§ 5-1. Giele

Saemien gyrhkeles veeljemetjåanghkoen giele lea saemien jih nöörjen. Saemien lea noerhte-, julev- jih åarjelsäemien.

§ 5-2. Unnebe jarkelimmieh, lissie nænnoestimmieh jih tjåanghkoeöörnege

Gærkoetjåanghkoe Gærkoeraaran faamoem vadta unnebe jarkelimmieh njoelkedassine darjodh. Saemien gærkoeraerie edtja nuepiem åadtjodh dejtie lahtestidh åvtelen jarkelimmide nænnoste.

Gærkoetjåanghkoe faamoem vadta Gærkoeraaran veelebe nænnoestimmieh vedtedh lissiehtimmien bijre njoelkedassijste. Saemien gærkoeraerie edtja nuepiem åadtjodh dejtie lissie nænnoestimmide lahtestidh.

Veeljemetjåanghkoen jijtse tjåanghkoeöörnegem vihteste raeriestimmien mietie Saemien gærkoeraereste.